

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskani se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2. I. 17.
Izhaja vsak dan, izvenemš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Stev. 264.

V Ljubljani, v petek 18. novembra 1892.

Letnik XX.

Sveti križ v šoli.

Ukaz okrajnega šolskega sveta dunajskega, da se ne sme glasno delati križ v šoli, je vzbudil krščansko prebivalstvo iz dosedanje ravnodušnosti. Na Dunaju se sklicujejo shodi, na katerih se razpravlja o tej stvari.

Dne 14. novembra je imelo tak shod krščansko-socialno društvo in govorili so načelnik dr. Psenner, princ Alojzij Liechtenstein in poslanec Schlesinger. Prvi govornik je naglašal, da je svet križ znamenje krščanstva in napad na svet križ je napad na krščanstvo. Svet križ je pa tudi znamenje krščanske zapadne kulture in je napad na sv. križ tudi napad na to kulturo. Krščanstvo je zdrobilo robstva verige in narode rešilo paganstva. Pogum apostolov in mučnikov tisočkrat presega pogum paganskih junakov. Krščanstvo varuje vse ljudi in tudi žide. Poslednjim so izjemni zakoni le v korist, ker potem ne morejo tako pokazati svojih hudobij. Govornik primerja krščanska načela s protikrščanskimi in obžaluje, da se že toliko kristijanov poprijema protikrščanskih načel. Liberalizem slepari prebivalstvo in pripravlja pot vstaji. Grom dinamita že slišimo in anarhizem napreduje. V prvi vrsti liberalci napadajo krščanstvo v šoli. Sad nove šole se že kaže, 6000 šolskih otrok je v enem letu zaradi svojega vedenja prišlo s sodnijo v dotiko. Samomor se množi. Celó liberalni listi se pritožujejo, da mladina podivjuje. Liberalizem se razširja mej učiteljstvom. Govornik omenja, kaj piše o zakonu neki žid dr. Hertzka. Temu možu je zakon le šega. Njegova načela so se pa posebno priljubila učiteljem in jih zagovarjajo in razširjajo v nekem svojem listu.

Kristijani, rekel je govornik, slovesno protestujemo proti temu, da se jemlje šolam krščanski značaj, in obsojamo ukaz dunajskega okrajnega šolskega sveta in zato zahtevamo zadoščenje. Slovesno

prisežemo, da bomo branili svojo vero in njena načela. Mi zahtevamo, da se dá Boga, kar je božjega.

Schlesinger je po svojem govoru priporočal složno postopanje vseh kristijanov. Tukaj ni prijenljivost na pravem mestu. Liberalci se jako jezé, če se razkrivajo njih napake, ali sami pa tolerance proti kristijanom ne poznajo.

Shod je naposled vsprejel resolucijo, da naj se ukaz dunajskega okrajnega šolskega sveta načelno prekliče in ta svet pa razpusti.

V Margarethenu je pa na shodu volilcev dr. Lueger to zadevo pojasnjeval. Dokazal je da se je ukaz dunajskega okrajnega šolskega sveta izdal le vsled židovskega vpliva. Govornik je razložil, kako se židovski kapitalistiški nazori o svetu ločijo od krščanskih. Židovski kapitalisti gledajo, da se le jim dobro godi, ali vsled tega mnogo ljudi obubožava in jih obupnost sili v anarhizem. Le krščanstvo more rešiti človeško družbo. Govornik je kazal na razmere v Franciji, ki je republika od Rothschildove milosti. Liberalci s podobnimi ukazi, kakor ga je izdal dunajski okrajni šolski svet, podkopujejo tla krščanstva.

Govorniku se zdi, da se prebivalstvo takoj s prva ni dovolj odločno uprlo temu ukazu. Govornik je omenjal, kak vpliv že imajo židje v zbornici poslancev. Na njih željo je predsednik pokaral poslanca Schlesingerja, ker je v svoji interpelaciji o trgovini z dekleti rabil ostre besede o židih. Koncem je tudi ta shod se izrekel, da naj se ukaz dunajskega okr. šolskega sveta prekliče, svet sam razpusti, in še pristavil zahtevo, da naj se v šolah ločijo otroci po veroizpovedanjih.

Vlada nam katoličanom zares še ni posebno naklonjena. Na Gaučev odgovor na Hohenwartovo interpelacijo mi dosti ne damo. Da se zboljšajo razmere, je treba premeniti šolske zakone. Mi radi priznamo, da za to sedaj čas ni posebno ugoden,

ko levica odločuje v parlamentu. Do pred kratkim je še kazalo, da je šolsko vprašanje za dolgo odloženo. Odlok okrajnega šolskega sveta dunajskega je pa razmere precej premenil. Ljudstvo se je začelo zanimati za stvar. Kdo bi bil pred kacimi desetimi leti le misliti mogel, da se bodo Dunajčanje v velikem številu kdaj jeli potegovati za križ v šoli. Gibanje, ki se je začelo na Dunaju, nadajamo se, da ne bode ostalo omejeno le na dunajsko mesto, temveč se bode vedno bolj širilo in širilo, tako da se razširi po vsej katoliški Avstriji. Takemu občenemu gibanju se pa ne bode mogla ustavljati nobena vlada in verska šola bode morala priti na dnevni red. Katoliškim politikom je sedaj v prvi vrsti treba delati na to, da se začeto gibanje ne ustavi, zlasti da vlada s kakimi polovičnimi naredbami zopet prebivalstva ne zaziblje v prejšnjo letargijo. Pogumno je treba delati in vspeh ne bode izostal in vzlic vsem nasprotstvom liberalcev raznih narodnosti bode zmagala pravična stvar in cerkev bode dobila v šoli pravice, katere jej gredo. Začelo se je z bojem za sv. križ v šoli, končati se pa mora s popolno versko šolo.

Nemški „schulverein“.

Dunajski židovski list „Neues Wiener Tagbl.“ 15. t. m. v predalu „glasovi izmed občinstva“ objavlja neki oklic, v katerem vodstvo nemškega „schulvereina“ britko toži, da se dohodki tega ščovalnega društva od leta do leta manjšajo, ter ob enem pridruža nemško prebivalstvo našega cesarstva, da naj ga nikar ne zapusti, ampak naj mu izdatno seže pod pazduho, ker bi sicer ne moglo zadostovati svoji vzvišeni nalogi. Kjerkoli se je vgnezdilo to društvo, pričeli so se prepiri med raznimi narodi in se širi sovraštvo med prebivalci, ki so prej v miru in prijateljstvu živeli, za kar imamo na Kranjskem zadostnih spričeval. Vsakemu pravemu rodo-

LISTEK

Roka roko umiva.

Dupuytren, slavni ranocelnik, delal je skoro neprenehoma. Po letu in po zimi vstajal je ob 5. uri jutraj. Ob sedmih šel je v bolnišnico, ostal tam do jednajstih, potem pa obiskoval svoje bolnike po mestu in naposled sprejemal na svojem stanovanju bolnike.

Nekega večera hotel se je ravno nekoliko odpočiti, ker je bil imel čez dan silno delo, kar se oglasi še pozen obiskovalec. Dupuytren ga nevoljno pogleda. Starček je, sicer majhne postave, a prijetne vnanjosti. Mirni mu obraz ima nekaj prikupljivega, zaupljivega. Globoko se prikloni in nekako boječe pričakuje nagovora zdravnikovega.

„Kaj vam je?“ zareži Dupuytren nad njim.

„Gospod doktor,“ odgovori bolnik, „prosim vas, dovolite mi, da se vsedem; noge imam že precej stare! Jaz sem župnik v X. pri Nemoursu. Pred dvema letoma naredila se mi je na vratu otekline. Zdravnik v moji vasi dejal je začetkoma, da to ni nič; pa shujšalo se je, čez pet mesecev se je ognijilo in počilo. Dolgo sem ležal, pa ni hotelo biti bolje. Pozneje sem se posilil in sem vstal, ker nimam duhovnega pomočnika in moram v štirih vaših božjo službo —“

„Pokažite mi vrat!“ mu seže Dupuytren v besedo.

„Moji župljani,“ nadaljuje duhovnik, ter pokaže vrat, „so se ponudili, da hoté priti vsako nedeljo vsi v eno cerkev, da bi mi tako olajšali službo; a reveži so, cel teden se morajo vbijati in samo ob nedeljah utegnejo počivati. Dejal sem torej samemu sebi: „Ne bilo bi prav, da bi toliko revežev ne počivalo zaradi tebe.“ Naposled mi je nekdo svetoval, naj grem k vam, prosit vas svéta. Dolgo sem premišljeval, ker pot je draga, in jaz imam mnogo ubožcev v župniji; konečno pa sem se le moral vdati, najel sem si voz, in kaka je moja bolezen, sedaj sami vidite!“

Dupuytren dolgo ojestro gleda v rano, ki je tako huda, da se zdravnik le čudi, kako more imeti bolnik še toliko moči.

„Gospod župnik,“ pravi čez nekoliko časa rezkimi besedami, „na tem morate umreti!“

Župnik se obveže zopet ter ne reče ni besedice. Dupuytren ga še vedno bistro gleda.

Bolnik izvleče pet frankov iz žepa in jih položi na mizo, rekoč: „Jaz nisem bogat in moji farani so zares ubogi, gospod doktor, oprostite mi, da ne morem za svét slavnega Dupuytrene več dati. Srečen sem, da sem vas vprašal, ker sedaj saj nepripravljen ne umrjem. Morda bi mi bili to lahko povedali malo lepše; petinšestdeset let imam, in v

moji starosti bi skoro vsak še zeló, zeló rad živel. Pa zaradi tega nisem hud na vas. Vi me niste presenetili, bil sem na tak odgovor pripravljen. Dobro se imejte, gospod doktor! Jaz se povrnem v svojo župnijo, ker hočem v njej umreti.“

Župnik zapusti sobo, Dupuytren pa stoji ves zamišljen. Starčkove besede so ga pretresle. Ta slabotni, bolni možiček mora imeti trdno voljo. Hiti za njim.

Župnik gre počasi po stopnicah.

„Gospod župnik,“ ga pokliče, „pridite še enkrat gor!“

Župnik pride.

„Morda je vendar še kako sredstvo, ki vas reši,“ nadaljuje zdravnik, „ako se podvržete zeló hudi operaciji.“

„Moj Bog, gospod doktor!“ vsklikne župnik, „saj prav zaradi tega sem k vam prišel; poskusite, kar vam drago!“

„Morda pa bo poskus zastoj; na vsak način bo dolgo trajalo, in, kakor sem vam že rekel, bolelo bo hudo.“

„O, le operirajte, gospod doktor! Že prestanem. To bodo moji ubogi župljani srečni, ako se obnese vaš poskus.“

„Dobro; pojte v bolnišnico, in sicer v dvorano sv. Neže. Tam boste imeli vsega dovolj in sestre

jubu, ki v resnici želi mir in spravo med narodi, mora biti torej le prav, če peša društvo, ki z izgovorom, da varuje ob mejah nemško prebivalstvo, v svoje šole sili slovenske in slovanske otroke sploh, in svojim revnim rojakom nikjer ne napravi šole in ne dovoljuje nobenih podpor, ako ni upanja, da bi kak slovanski otrok hodil v šolo in se v njej pomenil.

Dotični oklic nam daje pravo podobo, kako se je razširjal nemški „schulverein“, kako pa nekaj let sem tudi redno peša, omenjamo ga zato z nekakim zadoščenjem tudi v našem listu. Med drugim pravi oklic:

Dvanajst let marljivega dela v službi našega naroda je že za nami. Niti hudi napadi, ni marsikatero majanje javnega mnenja ni premaknilo prvotnega smotra, s šolo pomagati naši narodnosti, kjer je v nevarnosti.

Nemški narod je društvu v izpolnjenje težke in odgovornosti polne naloge do danes podaril skoro 3 milijone goldinarjev. Tej podpori je popolnoma primerna velikost tega, kar se je storilo. Blizu 180 nemških šol, katere vzdržuje „schulverein“ sam ali jih pa podpira, stoji ob meji na straži, nad 10.000 otrok, ki bi se sicer bili poslovanili ali pa poitalijancili, živa dobrote nemškega pouka. Zato lahko rečemo, da smo tudi mi v času, ki je reven na dejanjih, bogat pa v besedah, bili deležni blagoslova, ki spremlja vsako vrlo in nesebično delo.

Pri svojem delovanju se nismo nikjer prevzeli. V lastni slabosti iskali smo najnevarnejšega sovražnika, in dostikrat smo že naglašali, da tudi v „schulvereinu“ naša narodna sila ne zadostuje velikosti nalog, ki nas čakajo.

Dobro smo storili, da smo o pravem času svarili. Danes smo prišli v „schulvereinu“ do odločujočega trenutka. Dobi napredka do 1886. leta je sledila doba stalnega nazadovanja. Še 1889. leta imeli smo 294.000 letnih dohodkov. L. 1891 so pali ti dohodki za 26.000 in za letošnje leto jih smemo računati k večjemu na 212.000 gld. Celó toliko proslavljeni dolžnostni goldinar, to je stalni donesek članov krajnih podružnic, v katerem se kaže neobhodno potrebna udeležitev širokih slojev prebivalstva, se je od 136.000 gld. 1886. leta pomanjšal na 110.000 gld. v 1891. leta, in bati se je daljšega nazadovanja v 1892. letu.

Ker se je pokazalo to nazadovanje, smo jeli previdno štediti in skušali smo premožnejše narodne kroge pripraviti, da so podpisavali večje doneske. Tako sestavljenemu stavbenemu zakladu je 1888. l. došlo 36.000 gld. in dosedaj vkupe 114.000 gld. Ti dohodki, pomnoženi s slučajnimi volili in blagajnični ostanek 30.000 gld. lanskega leta omogočujejo, da se je pokrili primanjkljaj vsled vedno manjših rednih dohodkov.

Trajno pa društvo ne bode moglo oskrbljevati svojih dolžnostij z dohodki stavbenega zaklada, ki tudi jedenkrat morajo usahnuti. Umno gospodarstvo se ne more zanašati na take dohodke.

Ce se bode za 1893. leta nazadovanje vkupnih dohodkov proračunilo v jednaki visokosti, kakor letos,

in če hočemo za izpolnjenje društvenih namenov za 1892. leto vstavljene podpore v jednaki visokosti porabiti, bode letos primanjkljaj znašal okroglih 76.000 gld.

„Schulverein“ se nikdar ne bode spustil v nevarnost nepokritega gospodarstva. Zategadel mora v vseh področjih svoje delovanje strogo omejevati in najskrbneje varčevati. To je tembolj potrebno, ker se marsikaj, kar se je ustanovilo in se lepo razvija, ne more brez občutne narodne škode takoj odstraniti, ravno tako se ne morejo kako dotakniti že obstoječe zavezanosti.

Nemškim rojakom še jedenkrat z vso resnostjo predstavljamo pred oči podobe bližnje prihodnosti. Na jedni strani stalno nazadovanje v rednih dohodkih, vedno poemanje števila članov okrajnih združenj, od katerih že mnoge umirajo, vedno v širše kroge se razširjujoče utrujenje v boju, vzlic posamičnim izjemam vedno naraščajoča ravnodušnost posebno bogatih soplemenikov, denarnih in kreditnih zavodov in nemških občin. Na drugi strani pa neoslabljeni klic po pomoči od jezikovnih mej na severu in jugu in težeča dolžnost, skrbeti za to, kar se je s trudom napravilo, ker bi bilo v veliko narodno škodo, če bi se takoj odpravili že ustanovljeni zavodi.

Mi vemo, da nam prihajajo z dobrim namenom nasveti, da naj preosnujemo naše društvo in tako si pripravimo boljših dnij. Za gotovo ne bomo gluhi za dobromišljene nasvete, če gre za to, da se naše društvo preosnuje po časovnih zahtevah. Ali mi smo pa vendar prepričani v prvi vrsti, da se stvari trajno ne dajo zboljšati, če se ne povzdigne požrtovalnost.

Odrito in brez ovinkov navedli smo neovrgljive številke, ker nočemo sedanjega stanja olepšavati, pa tudi ne vzbujati goljufivih nad na bodočnost. Če ta slika ne bode naredila konca narodni mlačnosti, tedaj bode „schulverein“ moral opustiti veliko število svojih zavodov.

Zato zahtevamo podvojene požrtovalnosti in povišane delavnosti. S požrtovalnostjo se morajo povišati doneski udov v skupinah, pomnožiti število udov, ustanovljati nove podružnice, neprestano v društvo vabiti od kraja do kraja, zagotoviti se morajo ali pa povišati redni letni dohodki nemških hranilnic, posojilnic, občin in drugih korporacij, da se znatno in trajno povišajo dohodki.

Tako oklic. — Mi ne bomo preiskovali vzrokov, zakaj da peša nemško šolsko društvo. Zdi se pa nam, da Nemci vedno bolj spoznavajo, da zanje ni treba takih obrambnih društev, ker njih narodnost ni nikjer v nevarnosti. Pač pa so v tem oziru poklicani na delo katoličani in Slovani proti mejverski tuji šoli.

Oklic ta tako zasukajmo, da bo veljal nam katoličanom in Slovanom ter se ravnajmo po tem. Takih dogodkov, kakor sfera na Dunaju zaradi križa v šoli, ali kakor so šole na Koroškem, potem ne bode več mogoče.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. novembra.

Notranje dežele.

Državni zbor bode skoro vsak dan imel sejo, da prej reši državni budget. Zboroval bode bajé do 20. dne decembra, ter bode v januariju in februariju zborovali deželni zbori. V maju bode pa zborovali delegaciji.

Gospodska zbornica šteje sedaj vkupe 287 udov, ali od teh se mnogi sej ne udeležujejo. Tako so nadvojvode bili le pri jedni seji, od kar vlada grof Taaffe.

Dunaj. Zaprli so izdajatelja radikalnega delavskega lista „Zukunft“ Valenzija in odgovornega vrednika tega lista Friedländerja. Od tega lista je dosedaj izšlo šest števil, ki so pa bile vse konfiskovane. V poslednji številki je bil članek, v katerem se priporoča propagandna dejanja in proslavljajo anarhisti, ki so pred 5 leti bili usmrteni v Chikagi.

Ogersko. „Moniteur de Rome“ piše, da vse ogerske stranke tekmujejo v tem, kako bi pospešile razpad države. Castillepje vse drugo nadomešča. Postopanje grofa Apponyija je pravi škandal. Ta katolik, katerega vpliv bi bil mogel biti tako srečen, da vsega nista spridila madjarizem in neumna prevzetnost, z vso svojo zgovornostjo in nadarjenostjo služi političnemu egoizmu. On žrtvuje mir in prihodnost Ogerske praznim nadam, ki se bodo hitro razkadile. Ogerska izigrava poslednjo karto. Dan, katerega se začne kulturni boj, bode nesrečen dan. Cerkev bode odločno branila svoje pravice. Strasti bodo provzročile strašen boj. Na Ogerskem, kjer prevladujejo čuvstva, se bode ta boj silno razširil. Če vlada prestopi Rubikon, potem dolgo ne bode več govora o kaki zmernosti. Pri sedanjih resnih in vznemirjevalnih mejnarodnih problemih bi bil tak razpor prava narodna nesreča. V Peterburgu se bodo veselili, s tem je vse povedano. Vsi nasprotniki Ogerske, katerih ni malo, bodo z veseljem pozdravili ta boj, pričakuječ od njega porazenja madjarizma. Vsak boj obrablja narodne moči. Kakor se kaže, v Budimpešti nič več ne gledajo čez meje. Nekateri politiki ogerski menda mislijo, da se za Ogersko nehava svet. Cerkev nikdar ne more priznati zakona iz 1868. leta o odgoji otrok iz mešanih zakonov. Vatikan bode vedno brnil dogmo, drugače pa kazal zmernost in potrpežljivost. Če Ogerska pojde dalje, naj pripiše posledice sama sebi.

Vnanje države.

Bolgarija. Letos se je na sofijski visoki šoli otvorila pravoznanska fakulteta. Sedaj ima ta šola že tri fakultete, pravoznansko, matematično-prirodoslovno in jezikovno-zgodovinsko. Če tako pojde dalje, bodo Bolgari kmalu imeli popolno vseučilišče in jim ne bode treba hoditi na tuja vseučilišča.

Rusija. Državni svet je sklenil, dá se po Poljskem popolnoma prepove židom opravljati advokaturu, v drugih ruskih mestih pa sme biti k večjemu 10% židovskih odvetnikov. Podoben ukaz bi bil umesten še v marsikateri evropski državi. Tako so na Dunaju skoro vsi odvetniki židje.

Francija. V Parizu se je pripetil neki dogodek, ki v vladnih krogih že vzbuja nemalo skrbi. Samo na sebi dogodek ni tako poseben, ali pokazal je jasno, da anarhizem že prodira mej vojske. Na kolodvoru je bila postavljena stotnja vojakov. Prostak je izstopil iz vrste, poveljujočemu poročniku priložil nekaj prav gorkih, potem pa ga vrgel na tla s klicem: „Živela anarhija!“ Vojak pride pred vojaško sodišče, ki ga bode kaznovalo z vso stro-

vam dobro postrežejo. Danes in jutri se odpočite, pojutranjem pa . . .“

„Dobro, gospod doktor; lepa vam hvala!“

Dupuytren zapiše nekaj besed na list, ki ga izroči župniku. Ta gre v bolnišnico, kjer ga, brez dvojbe vsled Dupuytrenovega priporočila, zelo prijazno vsprejmo in mu strežejo z nenavadno skrbjo. Dobri mož ne vé, kako bi se dovolj zahvaljeval. Tretji dan je že do petsto dijakov zbranih, ko Dupuytren nenavadno zgodaj vstopi. Operacija se prične. Traja petindvajset minut in zelo boli; čeljust je načeta, mora se odstraniti. Župnik ne dá glasú od sebe; samo ko pravi Dupuytren: „Sedaj smo gotovi!“ je obraz njegov ves zelen. Dupuytren ga sam obveže.

„Mislim, da bo dobro,“ pravi sočutno; „ali ste mnogo trpeli?“

„Skušal sem kaj druzega misliti,“ odgovori bolnik.

Dupuytren ga dolgo gleda — nem; potem gre k drugim bolnikom.

Župnik je rešen. Vsako jutro, kakor hitro pride Dupuytren, gre proti stari svoji navadi mimo prvih postelj, najprej k njemu. Ko začne bolnik vstajati, prime ga v začudenje vseh dijakov, po končanem pregledovanju bolnikov, pod pazduho in hodi počasi z njim po dvorani gori in doli. Nihče si ne vé tega Dupuytrenovega vedenja razlagati, saj sicer ni

z nikomur tako prijazen ta rezni, osorni, malobesedni doktor-učenjak.

Več mesecev je že preteklo, kar je župnik odšel zopet domov, ko zagleda Dupuytren nekega jutra zopet dobrega starčka v dvorani sv. Neže. V rokah držal je veliko canjo, črevlji bili so mu oprášeni, kot bi bil peš hodil po cesti. Dupuytren mu gre prijazen naproti, se prepriča, da operacija ni imela slabih nasledkov, ter reče:

„Po kaj pa ste prišli v Pariz?“

„Gospod doktor,“ odgovori župnik, danes je leto dnij, kar ste me operirali. Nisem hotel, da bi prešel šesti dan majnika, ne da bi vas obiskal, in mislil sem si, da vam moram vendar majhen dar prinesiti. Prav za prav ni nič, pa saj naj bo le znak moje hvaležnosti. Tu imate nekaj hrušk z mojega vrta; hruške, da, tako dobrih in okusnih ne kupite nikjer. Sedaj pa mi morate obljubiti, da pokusite malo, ali ne, da boste?“

Dupuytren ga prijazno stisne za roke. Povabi ga na kosilo, a župnik odkloni, dasi zelo nerad. Čas mu je odmerjen, vrniti se mora v svojo vas.

Še dve leti vidi Dupuytren vsak pot šesti dan majnika dobrega župnika v dvorani sv. Neže, samo ob sebi umevno, vselej s skromnim darom, ki pa je prihajal iz blagega, hvaležnega srca. Zdravnik je o njegovem pogledu vselej nekako čudno ginjen.

Takrat je Dupuytren že občutil bolezen, proti

kateri ni ničesar opravila niti njegova, niti drugih zdravnikov umetnost. Šel je na Laško, ter se marca meseca 1834. leta vrnil, skoro nič boljši.

Dasi so zdravniki govorili drugače, Dupuytren je vedel, da mu je umreti. Kolikor bližje je bil smrti, tem temnejši in nezaupljivejši je bil njegov značaj. Morda ga je v zadnjih trenutkih težila notranja zapučenost, katere si je bil sam kriv, ker je živel brez tolažila sv. vere.

Nekega jutra pokliče svojega posinovljenca in mu narekuje to-le pismo:

„Gospodu M. . . župniku v X. pri Nemoursu.“

Dragi mi prijatelj!

Zdravnik potrebuje župnika. Pridite takoj, da ne pridete morda prepozno!“

Dupuytren.

Župnik pride kmalu. Dolgo je zaprt s slavnim zdravnikom. Kaj sta govorila, ostala je tajnost; le ko stopi župnik iz sobe umrjčnega, svetlé solze v njegovih očéh, na njegovem obrazu pa so vtisnjeni znaki mile udanosti.

Drugo jutro pokliče Dupuytren — prostozidar — nadškofa pariškega. To je bilo 8. dan februarija 1835. leta; nekaj ur potem ga ni bilo med živimi.

Ko so dijaki déli po maši rakev na rame in nesli proti pokopališču, stopal je tudi stari župnik jokajoč med obilnimi pogrebi, zatopljen v pobožno molitev.

Prel. Liga + 56.

gostjo vojaškega zakona. S tem pa anarhizma ne bodo izruvali iz vojske. Kdo vé, koliko je mej vojakov podobnih mislij, ki so pa previdnejši, in bodo svoje mišljenje pokazali še-le ob ugodnejšem času. Dosedaj so se zanašali na vojsko, da bode v strahu držala anarhiste. Na koga naj pa računajo potem, če se mej vojaki razširi nevarni anarhistični duh, ko o cerkvi nočejo ničesa slišati. Radi ali neradi bodo še cerkev klicali na pomoč, toda cerkev tudi ne bode mogla na mah popraviti, kar je spridil brezverski liberalizem v več desetletjih.

Nemčija. Liebknechtova plača kot urednik „Vorwärtsa“ se je mnogim socijalnim demokratom zdela malo previsoka in so se zaradi tega pritoževali na shodu. Liebknecht je pa odgovoril, da bi še s to plačo izhajati ne mogel, ko bi ne imel posttraskih dohodkov. Duševno delo se tudi mora bolje plačati nego materijalno. On bi zunaj stranke lahko trikrat toliko zaslužil in torej ni odvisen od nje. Vsekako je zanimivo, da Liebknecht priznava prednost duševnemu delu. Dosedaj te razlike socijalisti niso delali. Kje je sedaj tista enakost, o kateri se je mej socijalisti že toliko govorilo in pisalo. Sploh se pa mora vsakdo vprašati, če je za delavskega vodjo človek, ki porabi 7000 mark na leto.

Amerika. Železniški služabniki v Združenih državah nameravajo v maju začeti štrajkati, ako jim ne dovolijo v njih zahteve. V maju bode razstava v Čikagi in po železnicah bode veliko prometa. Prišlo bodo torej v veliko zadrego, če se začne štrajk.

Socijalne stvari.

Drag luksus. „Reichsanzeiger“ piše, da je na Pruskem 8485 oseb, ki imajo na leto več dohodkov, nego 36.000 mark. Če si to mislimo kot 4% obresti gotovega kapitala, dobimo, da na Pruskem dve osebi, ki sta se prijavile, da imata 5—7 milijonov dohodkov na leto, s tem predstavljate kapital 300 milijonov; 1 se je prijavil za 4—5 milijonov letnih dohodkov, 1 za 3—4 milijone, 8 za 2—3 milijone, 23 za 1—1½ milijona, 1785 za 120—900 tisoč in 6665 za 36—100 tisoč mark. Vse to pomenja kapitala do 17.770 milijonov mark. K temu moramo prišteti še eda še izredno skromnost, katero kažejo taki denarni možje, kadar govoré o svojih dohodkih. Vseh tistih točnostij, in najmanjših podrobnostij, ki jih zahteva in tudi doseže gosposka pri duhovskih fasijah, pri teh milijonarskih fasijah ni; saj jih še pri sadi-gorskem čudodelnem rabbiju ni bilo, kakor je pokazala znana pravda. Vendar če tudi ne vémo, v koliko se pri številkah kaže milijonarska ponižnost, in če nam tudi ni znano, koliko izraelskega rodú zastopnikov je mej njimi, vendar lahko trdimo z mirno vestjo, da je vzdrževanje velikega kapitala — drag, predrag luksus za narode. Ko bo zmanjkalo narodom za življenje potrebnih stvari, potem se nam ne bo čuditi, če se bodo, kakor si že bode, odrekli tudi temu luksusu. Bog daj, da bi se zgodilo brez meča in ognja!

Novi obrtniki naše dóbe so berači, samo da ne plačujejo še dohodninskega davka. Po mestih, menda tudi že v Ljubljani, je neštevilno poštenjakovičev moškega in ženskega spola, ki čutijo v sebi poklic za lepi — beraški stan. Imajo namreč skupna shajališča, koder se posvetujejo, kako in kaj začeti, da se v naših slabih časih tudi njihov obrt povzdigne; v nekakem centralnem uradu svojega obrta si nabirajo naslovov raznovrstnih oseb, pri katerih se dá kaj zaslužiti; ondudaj se sestavljajo pisma itd., tam tudi neizkušeni začetniki dobivajo prvi temeljni pouk v beraškem rokodelstvu. — Temni srednji vek s svojim „pasjim“ življenjem tega še ni poznal; saj pa tudi v fevdalnih in klerikalnih verigah ni bil mogoč — napredek!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. novembra.

(God presvetle cesarice Elizabete) praznujejo jutri avstrijski narodi prosič Boga vsega najboljšega za presvetlo vladarico. — Ta dan imajo učenci raznih šol sv. mašo in šole prosti dan. Za tukajšnje Elizabetišče bo v nemški cerkvi v proslavo godu presvetle cesarice Elizabete ob 10. uri sv. maša.

(Iz višjega gimnazija ljubljanskega.) Gimnazijski učitelj g. Karol Šega je z naslovom profesor stalno potrjen.

(Sodomerni urad (Aichamt) v Ljubljani) že blizu dva meseca praznuje pri posodi za tekočine, in to v sedanjem letnem času, ko je največja sila za cementirane posode za tekočine. Pravijo, da je počila cev za napeljavno vode. To bi se pač v par urah dalo popraviti. Zdaj pa že več tednov zastoj

čaka dvorišče z barigljami in sodi prenapolnjeno, da bi se te posode premerile. Koliko težave imajo dotični obrtniki in zasobni lastniki? Naj bi vendar nadzorništvo tega urada, ali pa vlada potrebno ukrenila, da se ljudstvu pomaga. Dvomimo, da bi se tak nedostatek še kje v kakem stolnem mestu trpel!

(Framasonski zelnik in „Slovenski Narod“.) Na naš dopis z dežele, objavljen dne 16. novembra t. l. pod naslovom: „S framasonskega zelnika“, „Narod“ tako-le stvarno odgovarja: „S framasonskega zelnika. Tako se glasi napis dopisu „Slov.“ z dežele, v katerem duhovit ligaš na podlagi našega članka „Liberalizem“ z matematično preciznostjo dokazuje, da nismo slovenski „liberalci“ nič drugega, nego pristaši framasonov, to je „tiste družbe, katera skazuje satanu božjo čast“. Posebno zanimivo v tem dopisu je še to, da se škofje in duhovniki v njem ne imenujejo služabniki, ampak družabniki katoliške cerkve. Sic? Morda pa vendar ni v nevarnosti vera, ampak le izvestna dividend a, ka-li? — Taka je „Narodova“ polemika, o njej ni treba nobene besede, ker se sama obsoja. Pripomnimo le, da „Narod“ zopet tukaj slika škofo in duhovnike kot egoiste, katerim je le do dividend e. To se pravi: Ljudstvo, ne poslušaj besedičenja škofov in duhovnov o nevarnosti za vero, njim ni nič za vero, ampak le za denar! In to se ne očita enemu ali drugemu, to se očita škofom in duhovnikom, katoliški cerkvi sploh. — To je tudi eno pristno-framasonskih sredstev v boju proti katoliški cerkvi. — Tako „Narod“ v zasmeh stavi pri vsaki priliki škofo in duhovnike in vendar bode morda že jutri trdil, da nikoli ne napada škofov in duhovnov, katoliške cerkve sploh. — Verjemi mu, kukec, mi mu ne moremo.

(Nova železnična postaja) v Planini. Pretečeno nedeljo se je odprl promet na novi redni železnični postaji Planina mej Rakekom in Logatcem. Vatopi in iztopi se lahko pri mešanem vlaku in poštinih vlakih izvzemši brzovlak; — dobijo se tudi vozni listki. — Poštini vlak št. 7, ki pridrdra v Ljubljano ob 2 in 55 minut popoldne, sicer ni sprejet v promet, — najbrže vsled pomote, ker ravno s tem bi se največ vozili. Šla je neutegoma prošnja do vodstva, da bi se tudi ta vlak v Planini ustavljal.

(Nova zadruga kovinarjev v Ljubljani.) V nedeljo dne 13. t. m. je bil ob 9. uri v magist. dvorani osnovalni shod nove zadruge kovinarjev (Metallarbeitergenossenschaft). — Izvoljeni so bili v odbor kot predsednik g. Schlegel, podpredsednik g. Noll, odborniki gg.: Achtschin, Kaiser, Pilko, Tonij, Bögel, Schaffelner; namestniki gg.: Škrabec, Eckert, Tratnik. V vodstvo za blagajno kovinarskih vajencev gg. Kregar, Martinčič, Žabkar; v razsodišče gg.: Klisch, Belič, Stadler, Rebek; namestnika gg. Spreitzer, Fliegl; kot odposlanca k zborovanju pomočnikov gg. Mach in Sadnikar.

(Uradniška podpora), za katero je državni zbor dovolil enkrat za vselej 500.000 gld., delila se je početkom tega meseca državnim uradnikom. Od te svote so dobili justični uradniki Štajerske, Koroške in Kranjske vkupe 8000 gld., na Štajersko je pripadlo 4000 gld., in sicer za okrožna sodišča Ljubno, Celje in Gradec. Posamezne podporne svote iznašajo po 20 do 60 gld. Pri vsakem okrajnem sodišču podeljen bode po jeden uradnik s to podporo. Ozira se pa pri podelitvi tudi na diurniste ali pomožne uradnike in uradne slugé. Kolika svota se bo razdelila na Kranjskem, nam doslej še ni znano.

(Zdravstveno stanje) mestne občine ljubljanske od 6. do 12. t. m.: Novorojenih je bilo 16, umrlih 20. Med umrlimi je bilo 6 tujcev in 5 v zavodih. Zbolelo je 9 oseb, mej temi 6 tujcev za grizo.

(Izpraznjene službe.) V področju dalmatinske politiške uprave je popolniti sedem služb konceptnih praktikantov z letno plačo 500 gld. Prošnje tekom štirih tednov predsedništvu zaderskega namestništva.

(Osebnost.) Profesor ljubljanske velike realke, gosp. Emil Ziakowski, je bil od trgovinskega ministerstva imenovan izpraševalnim komisarjem za lokomotivne sprevodnike. — Civilni zemljemerec g. R. Heumer prisegel je te dni kot zemljemerec za Kranjsko.

(Iz vojaških krogov.) Kot vojaški medikamentni akcesisti v rezervi imenovani so bili nastopni magistri: g. V. Hauser, magister garnizijske lekarne v Celovcu, v lekarni garnizijske bolnice v Ljubljani; g. Jos. Pichler, doslej magister v Gradcu, v lekarni garnizijske bolnice v Ljubljani in magister

g. Moric Schwarz izotako v ljubljanski vojaški lekarni.

(Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji.) Čast. g. Rupert Šuta, dekan v Zavrčah, je umrl dné 14. novembra t. l. v 49. letu svojega življenja. Naj v miru počiva! — Gosp. Jož. Ozmeč, kapelan v Zavrčah, je postal ondi provizor; v Leskovcu pa tamošnji kapelan g. Andrej Kešek.

(Iz celovške škofije.) Petdesetletnico mašništva praznujeta dné 30. novembra v. č. gg. Martin Krabath, župnik v St. Urbanu, in F. Rader, župnik v Vredljah. Tem povodom sta obadva gg. bila imenovana kn. šk. duh. svetovalcema.

(V Št. Lenartu) pri Beljaku na Koroškem stopli so se dné 6. t. m. vojaki in civilisti. Vojaki so rabili orožje in ranili več civilistov. Neki huzarski nadstražnik je skočil skozi okno in se je tako hudo poškodoval, da je kmalu zatem umrl.

(Spremembe pri učiteljih na Štajerskem.) Podučitelj v Stranicaх je postal gosp. Martin Repič, doslej v Frankolovem; g. Anton Zvokelj pri Sv. Vidu poleg Gradca, doslej v Cirkovicah; učitelj v Središču, g. Anton Kosi, doslej tam podučitelj; nadučitelj je postal pri Sv. Ani na Krembergu g. Mih. Lesnika, in v Gomilskem g. Jan. Cotar.

(Volitev župana v Zgornji Šiški.) Dne 17. t. m. so novoizvoljeni občinski možje za občino Zgornjo Šiško izvolili za novega župana g. Matevža Burgarja (Ig. Černeta), posestnika v Zgornji Šiški. Za svetovalce so izvoljeni: Jak. Babnik, Ant. Suštaršič, posestnika v gorenji Šiški, Janez Florijančič in Miha Kunovar, posestnika v Dravljah. — Občina Gorenja Šiška je dobila s to izvolitvijo svoje pravo katoliško-slovensko lice.

(Iz Gozda nad Kamnikom) se nam poroča: V svojem poročilu o prelepem shodu „Katol. političnega društva“ v Kamniku naštevati ste razne občine in župnije od blizu in daleč, ki so poslane svoje zastopnike na shod; pozabili pa ste povedati, da se je tudi iz Gozda udeležilo shoda v Kamniku petnajst mož. — Mi s tem svoje poročilo radi spopolnujemo vzlasti radi tega, ker nam kaže, s kako pazljivostjo da ljudstvo prebira poročila o shodih „Katol. polit. društva“ in kak ponos stavi na to, da se tudi samo udeležuje takih shodov.

(Nove orglje pri č. šolskih sestrah v Mariboru.) Nove orglje so dobile č. šolske sestre v Mariboru; izdelal jih je gosp. J. Goršič v Ljubljani. Danes so bile blagoslovljene.

(Občinske volitve na Studencu.) Pri občinski volitvi na Studencu — okraju krškem — so bili izvoljeni: Fr. Znidaršič, župan, Mat. Jaklič, Franc Novšak, Mat. Selak, Anton Hočevar, J. Bizjak, J. Selak, Mat. Koračin, Anton Komljanec, Jan. Hilar, občinski svetovalci.

(Občinske volitve v Pomjannu) so se ugodno izvršile za Slovane. V III. in II. razredu so zmagali Slovani, v I. pa Italijani, a njih kandidati so vočnoma Slovani; upati je, da polagoma isti spregledajo ter da ves občinski odbor skupno deluje v blagor dosedaj popolno zapuščene in razrušene občine pomjanske.

(Poročil) se je dné 16. t. m. v Ilirski Bistrici g. dr. Andrej Stanger, odvetnik v Voloski in isterski deželni poslanec, z gospd. Fr. Domladiš.

(Z Reke) se nam poroča: Pri Bakru, prvi železniški postaji od Reke proti Karlovcu, je vlak zdrobil neko žensko. — Te dni sta priplula v našo luko dva velika parobroda s petrolejem, da se tu očisti. Riž z angleške barke so v tukajšnji tovarni obdelali, in zdaj se bo spečaval na vse strani. Barka pa odrne vsak čas. Zdaj pričakujemo drugo veliko barko z rižem. Posebno revniše ljudstvo jo težko dočeka, da dobi delo in da si zasluži vsaj vsakdanjega kruha. Za ta del prebivalstva je stanje čedalje bolj neznosno. Madjari so našo do zdaj prosto luko zaprli in zato se mora plačevati colnina od vsega blaga in živila, kar ga prihaja v mesto. Vsled tega je vse dražje. Pa za to se ne zmenijo višje glave. One že shajajo, saj imajo denar; kdor ga pa nima, naj strada, ali celó pogine. To je geslo madjarskega in sploh vsacega liberalizma. Tužno!

(Državni poslanec pl. Dumreicher), znani slavofag, ki je besedičil stare svoje budalosti tudi pri zadnjem celovškem „parteitagu“, daroval je celovški podružnici nemškega „schulvereina“ tisoč goldinarjev. Ostentativno se sevó to „junaštvo“ razglasa po nemških listih. Pl. Dumreicher pozivlja i druge Nemce, osobito Korošce, naj ga posnemajo v tem. A zelo dyomimo, da bi jih kaj hotelo iti na limanice. Kajti kjer se dotika mošnje, je pri teh ljudeh

le premnogokrat tudi nemštva konec, in nemštvo razširjajo ljubše z denarjem drugih!!

(Slovensko gledališče.) V nedeljo, dne 20. t. m., se bode predstavljala „Naša kri“, narodna igra v štirih dejanjih. Češki jo je spisal Ladislav Stružnički, poslovenil pa Fr. Gestrin.

(Železnica iz Polčan v Konjice.) Dne 14. t. m. se je prvi vlak za poskus pripeljal iz Polčan v Konjice. Do novega leta se vsaj nadajajo, da bo za splošne vožnje vse vrejeno.

(Vestnik šolske družbe sv. Cirila in Metoda.) VI. Izdalo in založilo vodstvo. Tako je naslovljeno poročilo družbe sv. Cirila in Metoda za l. 1891/92. Iz poročila povzamemo, da ima družba 121 podružnic, pokroviteljev 83, ustanovnikov 851, letnikov 4147, podpornikov 3482, vseh družbenikov 9007. — Med društvenimi zavodi so naštet: 1. otroški vrtec v Celju pod vodstvom št. šolskih sester, 2. otroški vrtec pri sv. Jakobu v Trstu, 3. slovenska štirirazredna ljudska šola pri sv. Jakobu v Trstu, 4. otroški vrtec v Rojau, 5. na Greti, 6. v Pevmi pri Gorici, 7. v Ločniku. Družba je podpirala, 1. otroški vrtec v Podgori pri Gorici, 2. društva „Sloge“ dva otroška vrta in trirazrednico in novo mešano enorazrednico v Gorici. — Knjižnica družbe sv. Cirila in Metoda šteje te-le knjige: 1. Franc Jožef I. a 15 kr. 2. Rudolf Habsburški a 20 kr. 3. Valentin Vodnik a 15 kr. 4. Junaki a 25 kr. 5. Matej Ravnikar a 10 kr. 6. Pesmi Valentina Vodnika a 15 kr. 7. Junaki (II) a 30 kr. 8. Janez Cigler a 20 kr. — Družbi sv. Cirila in Metoda želimo obilnih uspehov, ki ji bodo zagotovljeni v polni meri vzlasti tedaj, ako se vredni njeno delovanje v smislu sklepov I. slov. kat. shoda.

(Tiskovna pomota.) V večeršnjem našem listu je v dnevni novici: Naroden skandal v popravku g. Murnika brati narodno-napreden in ne: napredno-napreden, kar naj se s tem blagovoljno popravi.

(Slovesno otvorjenje svetovne razstave v Chicagi.) Slavnost se je pričela dne 19. oktobra. Mesto se je odelo v praznično obleko. Po 20 nadstropij visoke hiše so bile kar povite v velikanske ameriške trobojnice. Okrasitev jednega samega izmed večjih hotelov je stala 12.000 dolarjev t. j. okoli 30.000 gld. našega denarja. Nad pol milijona ptujcev je prihitelo v mesto. — Ker se predsednik Harrison zaradi nevarne bolezni svoje soproge slavnosti ni mogel vdeležiti, ga je nadomestoval podpredsednik L. B. Morton. Navzoči so bili skoraj vsi zastopniki tujih držav. Katoliški cerkveni dostojanstveniki so došli iz Baltimore s posebnim vlakom, katerega jim je velikodušno priredila „železnična družba Baltimore et Ohio“. Izmed njih naj tukaj imenujemo le kardinala Gibbonsa iz Baltimore in papeževga zastopnika nadškofa Sattolija. — Meščanje chikaški so zbranim gostom v hotelu „Auditorium“ priredili oficijelni sprejem z banketom, katerega se je vdeležilo nad 4000 gostov. Drugi dan 20. oktobra je bila velikanska meščanska parada, katere se je vdeležilo blizu 100.000 mož, med njimi 20.000 konjnikov. Sprevod bil je razdeljen na tri dele. V prvem oddelku so korakali domači meščanje, razdeljeni po raznoterih domorodnih društvih. Posebno navdušeno so bili pozdravljeni vozovi, predstavljaajoči iznajdbo Amerike v alegoričnih podobah. — V drugem oddelku, kateri je bil sestavljen iz raznoterih ameriških društev, je bila videti velikanska zemeljska krogla, okoli katere so raznoteri narodi popevali Kolumbovo pesen. Tretji

oddelek je bil katoliški. Štel je 58.400 mož, torej nad polovico udeležencev. Na čelu je jezdarilo 50 predstojnikov katoliških društev, med njimi 10 duhovnikov. Vse zastave so bile okinčane z znamenjem sv. križa. Tudi na prsih vdeležencev je kazalo to znamenje, da družni raznotere narodnosti le sv. vera — Posebno pozornost so v tem oddelku vzbujali slovanski Sokoli. Korakalo jih je nad 700, med njimi sedela tudi chikaški „Slovenski Sokoli“.

Telegrami.

Dunaj, 17. novembra. Danes ob 2. uri 15 minut odpotovala sta rumunski kralj in prestolonaslednik z jadernim vlakom v Bukarešt.

Gradeo, 17. novembra. V Wittgensteinovih kosnih magazinih v Mürrzuschlugu našla je oblastvena komisija kose brez mark in magazin zaprla. Sedaj se pregleduje po drugih Wittgensteinovih fužinah.

Napolj, 17. novembra. Predvčeraj se je obnovilo na otoku Ponza podzemeljsko bobnenje, katero spremlja tresenje zemlje. Prebivalstvo je bežalo deloma na ladije, deloma pa tabori na morskem obrežju.

London, 17. novembra. Policijsko sodišče v Bowstreetu je ustreglo zahtevi francoske vlade, da se izroči François. François se je pritožil na višjo instanco.

Tanger, 17. novembra. Sultan maročanski je dal francoskemu poslaniku dovoljenje za zidanje klavnice in vodovoda v Tangeru.

Fajeli.

16. novembra.

Pri **Maliču**: Weiss, Ludovik Weiss, Abeles, Tschurn, trgovci; Phielben, Pfeifferberger, Puri, Bing, Fackler, Holländer, potovalci, z Dunaja — Polainer, stonik, iz Pulja. — Kukovič, trgovec, iz Brežic. — Demšar, trgovec, iz Železnikov. — Grün, zasebnik, iz Škofje Loke. — Klun, potovalec, iz Ribnice. — Poženel s soprogo iz Bistrice. — Hauswirth iz Celja. — Lehman iz Monakovega.

Pri **Slonu**: Ethofer, trgovec, in Veneziani, potovalec, iz Trsta. — Troger, potovalec; Parman, generalmajor; dr. Georg.

Katoliška tiskarna
vizitnice
po nizki ceni.

V soboto dne 19. novembra
v restavraciji hotela pri Slonu
velik koncert
popolnega
godalnega orkestra
godbe c. in kr. pešpolka št. 17 pod
osobnim vodstvom gosp. kapelnika.
Tečilo se bode:
monakovsko Pschor-pivo
v originalnih kamnatih vrših
in plzensko pivo iz meščanske pivovarne.
Izvrstna vina in dobra jedila v bogati izbi.
Začetek ob 8. uri. Vstopnina 30 kr.
Za jako mnogobrojni obisk prosi z velespoštovanjem
548 1 **IVAN MAYR, restavratör.**

Dunajska borza.

Dne 18. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 60 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 „ 25 „
Zlata renta 4%, davka prosta	114 „ 95 „
Papirna renta 5%, davka prosta	100 „ 40 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	989 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	315 „ — „
London, 10 funtov strl.	119 „ 80 „
Napoleonor (20 fr.)	9 „ 54 „
Cesarski cekini	5 „ 69 „
Nemških mark 100	58 „ 80 „

Dne 17. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	112 gld. 95 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 „ 35 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 „ — „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	152 „ 50 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	188 „ 50 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 „ 20 „
Zastavna pisma	100 „ 40 „
Kreditne srečke, 100 gld.	191 „ 75 „
St. Genois srečke, 40 gld.	63 „ 75 „

Ljubljanske srečke, 20 gld.	— gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 „ 20 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ 35 „
Salmove srečke, 40 gld.	64 „ — „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	64 „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 „ 80 „
Akcije Ferdinandove avstr. želez. 1000 gl. st. v.	2780 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	95 „ 75 „
Papirni rubelj	1 „ 17 1/2 „
Laških lir 100	— „ — „

List „Mercur“.

Zanesljiva **informacija** o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi.

Sveti pismeni in ustni brezplačno.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Promese iz l. 1864

cele 4 1/2 gld., polovične 2 1/2 gld. in 50 kr. kolek.

Glavni dobitek 150.000 gld. avstr. velj.

Žrebanje dne 1. decembra.